

VARJUST VÄLJA

SELLES NUMBRIS

NTTK TEGEMISED

ÜRO CSW 62. istungjärg

UUDISED JA KOOSTÖÖ

CSW62 aseesimehe Rena Tasuja pöördumine

CSW62 tegevus ja kajastus

KOHTUMISED

Naised Ukrainast, Haitilt, Brasiiliast, Guatemalast

JUHTUB LAIAS MAAILMAS

Soolise tasakaalu nõue Tuneesia parlamendis

Vabaühenduste inkubaator

Vägivalla ennetamise seadus Taiwanis

Inimõiguste kaitse kunsti kaudu

ÜLEMAAILMSED SÄÄSTVA ARENGU EESMÄRGID (SDG)

Rahvusvaheline maanaiste heaolu uuring

SUMMARIES

Hea uudiskirja lugeja, naised ja tüdrukud, mehed ja poisid!

12.-23. märtsini toimus New Yorgis ÜROs, Naiste Staatuse Komisjoni (CSW) 62. istungjärg, maailma naiste õiguste teemaline kõrgetasemeline kohtumine, mille üheks aseesimeheks oli Eesti diplomaat. Peatähelepanu oli maapiirkondade naiste ja tüdrukute õiguste kaitsmisel. Lisaks kõrgetasemeliste riikide esindajatele, olid maapiirkondade naised maailma eri riikidest kohale sõitnud ja said ise rääkida interaktiivsetel dialoogidel, ekspertkohtumistel ning paljudel huvitavatel kõrvalüritustel.

Selle aasta peateema tõi esile olulise aspekti, mis puudutab neljasadat miljonit maapiirkonna naist, kuid ka paljusid teisi, ning milleta ei ole võimalik saavutada tõelist edu naiste võrdõiguslikkuse teostamisel, nimelt naiste töö- ja elamistingimuste läbipaistvus. Et probleeme lahendada, peame me nendest ka täies mahus aru saama. Selleks peame tagama, et naistel on kõik võimalused ning tingimused, mis aitavad neil oma lugusid, arvamusi ning soove kajastada. Siinkohal saavad kasulikuks osutada erinevad IT lahendused, mis võimaldavad selleks head platvormi.

ÜRO peab vabaühendusi oma väärtuslikeks partneriteks, kuna just vabaühenduste initsiatiivide ja ülevaadete kaudu saavad probleemid tihti laiapõhjalisema perspektiivi. Vabaühenduste tegevus annab sageli ka ÜRO liikmesriikide ja allüksuste protsessidele vajaliku tõukejõu. Aga ka ÜRO osakaal vabaühendustele on suur, nii nende tegevuste toetamisel kui lahenduste realiseerimisel üle maailma. Seetõttu on vabaühenduste nagu ka MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskuse töö ÜRO-le väga väärtuslik.

Sotsiaalsed liikumised, nagu #MeToo ja #TimesUp USAs ja mujal maailmas, näitavad veelgi enam, et naised peab julgustama sõna võtma, sest mida rohkem naised suudavad avameelselt rääkida, seda enam kasvab ühiskonnas teadlikkus ja seeläbi toetus olukorra muutmiseks.

Hea uudiskirja lugeja!

See, et naiste õigusi arutatakse kõrgetasemelistel kohtumistel nagu äsja toimus ÜROs, tõestab meile kui tõsiselt seda teemat maailmas käsitletakse. Olenemata sellest, kus või kuidas keegi elab, me peame tegema kõik võimaliku, et võidelda ebavõrdsusega, vaesusega, ning naiste- ja tüdrukutevastase vägivalla ja diskrimineerimisega. Eesti hoiab seda ideed ÜRO Naiste Staatuse Komisjonis tugevalt üleval.

Loodetavasti aitab uudiskirja käesolev number paremini Teil, Teie sõpradel ja perekonnaliikmetel mõista seda, mida tehakse naiste õiguste kaitsmiseks ÜROs ja inspireerib ka Teid tugevamini tegutsema ning sõna võtma samadel eesmärkidel.

Rena Tasuja
CSW62 aseesimees

Hea lugeja!

Eestis on 2018. aasta algus olnud keeruline naistele ja lastele tugiteenuste osutamise, korralduse ja juhtimise tõmbetuult tõttu. Erinevate osapoolte nägemus ning võimalused on olnud kestvas dialoogis, kuid ühtset ja stabiilsust tagavaid otsuseid ei ole tehtud.

Kuna NTKK esindajad said tänu KÜSKI reisitoetusele osa võtta ÜRO CSW62 istungjärgust, siis on see uudiskiri pühendatud tervenisti naiste ja tüdrukute inimõiguste tagamisele rahvusvahelisel tasandil. Võrreldes varasemate istungjärgudega oli naistevastase vägivalla tõkestamise teema silmapaistev ning senisest enam käsitleti ellujääjaid, sealhulgas nn 'teise miili' läbimist. Euroopa silmapaistvus CSW62 istungjärgul oli tagasihoidlik, kuid seda enam hakkas silma Eesti kõrgetasemeline esindatus.

Pille Tsopp-Pagan

CSW62 BÜROO JUHATUS

- H.E. Ms. Geraldine Byrne Nason (Iirimaa), esimees (Lääne-Euroopa jt riigid)
- Ms. Rena Tasuja (Eesti), aseesimees (Ida-Euroopa)
- Ms. Koki Muli Grignon (Keenia), aseesimees (Aafrika)
- Mr. Mauricio Carabali Baquero (Kolumbia), aseesimees (Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riigid)
- Mr. Shah Asif Rahman (Bangladesh), aseesimees (Aasia- ja Vaikse ookeani)

Rena Tasuja (paremal). Anu Laasi foto.

Naiste Staatuse Komisjon (CSW)

Naiste Staatuse Komisjon (CSW) ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu (ECOSOC) üksus, mis on pühendunud soolise võrdõiguslikkuse edendamisele ja naiste õigustele, CSW istungid toimuvad kord aastas kevadeti. CSW istungitel osalevad kodanikuühiskonna organisatsioonid, poliitikud ja ÜRO partnerorganisatsioonid. ÜRO poolt on kodanikuühiskonna organisatsioonide osavõtt CSW istungitest osavõtumaksuta, kuid piiratud aktepteeritud ECOSOC liikmelisuse või konsultatiivstaatusega.

Naiste Tugi- ja Teabekeskus (NTTK) sai ÜRO ECOSOC konsultatiivstaatuse 2017. aastal tänu tihedale koostööle WAVE Network'iga. WAVE Network koondab üleuroopalise naistevastase vägivalda ohvrite abistamisega tegelevaid organisatsioone. NTK on seoses teadliku arendustegevusega viimase aasta jooksul oluliselt

kasvatanud võimekust tegeleda naiste huvikaitse ja inimõiguste küsimustega nii riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil, sellele on kaasa aidanud ka KÜSKI toetus.

Eesti naiste aktiivne roll rahvusvahelises koostöös

ÜRO Naiste Staatuse Komisjoni 62. istungil tutvustasid riigid oma saavutusi, probleeme ja arenguid soolise võrdõiguslikkuse ning maanaste positsiooni ja jõustamist. Sotsioloogilised uuringud näitavad, et Eestis on vaid üksikutes linnades linlik (*urban*) eluviis ning maanaisi puudutavad teemad on olulised suurele osale Eesti elanikkonnast. Eesti naiste rahvusvaheline koostöö on kestnud üle saja aasta, esimesena sai rahvusvahelise organisatsiooni liikmeks Eesti Naisliit 1920. aastal.

Eesti CSW62 aseesimehe roll

CSW aseesimehe roll on Eestile (Rena Tasujale) määratud kaheks aastaks. See roll tõi tänavu CSW62-l talle kaasa mitmeid olulisi ülesandeid, sealhulgas tuli juhtida mitut kõrgetasemelist interaktiivset dialoogi ning istungjärku jooksul tuli anda briifinguid CSW-l osalevatele vabaühendustele. Eesti organiseeris istungjärku raames kaks kõrgetasemelist kõrvalüritust. Ühel oli peaesinejaks ÜRO asepeasekretär Amina Mohammed ning ÜRO naistevastase vägivalda eriraportöör Dubravka Šimonović ning riikidest olid esindatud peale Eesti ka Mehhiko, Argentiina, Keenia ja Soome. Teine Eesti kõrvalüritus toimus koostöös Bulgaaria ja Austriaga. Eesti delegatsiooni juhtis kolmel päeval CSW62-l kultuuriminister Indrek Saar, kes rõhutas oma kõnes, et Pekingi

deklaratsiooni ja tegevuskava vastuvõtmine 1995. aastal oli pöördepunktiks naiste inimõiguste kaitsmisel, kuid meil on veel pikk tee minna eesmärgi täielikuks elluviimiseks.

Vabaühenduste käsiraamat: https://www.ngocsw.org/wp-content/uploads/2018/02/FINAL-NGO-Main-Guide-2018_SandB_SY.pdf
Ametlikud dokumendid ja vabasektori pöördumised: <http://www.unwomen.org/en/csw/csw62-2018/official-documents>

CSW62 tulemused ja kajastusi

UN Women. <http://www.unwomen.org/en/csw/csw62-2018>

Kokkuvõttes dokumendis tõdeti, et siiski on liiga suur osa maailma elanikest maha jäetud, nad taluvad vaesust (1,6 miljardit, nende hulgas palju maanaisi), ebaõiglust ja vägivalda. CSW62 tõi kuuldavaks

paljude naiste ja tüdrukute lood ning selle, mida nad tahavad ja vajavad.

Agreed Conclusions (unedited). <http://www.unwomen.org/-/media/headquarters/attachments/sections/csw/62/outcome/csw62-agreed-conclusions-advanced-unedited-version-en.pdf?la=en&vs=3837>

Kadi Viik. Maanaised, meedia ja #MeToo ÜROs. Feministeerium, 27.03.2018, <https://feministeerium.ee/maanaised-meedia-ja-metoo-uros/>

Marianne Mikko LIVE blogi:

Siin ÜRO peakorter! <http://www.sotsid.ee/marianne-mikko-live-blogi-uro-naistestaatuse-komisjoni-62-istungjark-kogub-tuure/>

CSW62 muljeid: <http://www.unwomen.org/en/news/stories/2018/3/news-voices-of-csw62>

NGO CSW/NY recommendations: <https://www.ngocsw.org/wp-content/uploads/2018/03/Working-Draft-of-NGOCsw-recommendations-to-Zero-Draft.pdf>

Kohtumised

Keegi ei jää maha!

Võtsime NTKK esindajatena CSW62 osalemist väga tõsiselt ning käisime erinevatel loengutel, filmivaatamistel, töötubades, kuulasime eri riikide arutelusid. Oli huvitav ja inspireeriv. Mõnede teemade puhul oli selge, et meie riigis pole see probleem (näiteks puhta vee kättesaadavus), samas üllatas tõsiselt, et meil on riikidelt, mis meie arvates on meist arengus tublisti maas, palju õppida.

Näiteks **Tuneesias** on seadusega sätestatud soolise tasakaalu nõue parlamendis. Või **LAV**, kust on alguse saanud soolise eelarvestamise meetodika. LAVist on pärit ka üks tänaseid maanaiste liikumise juhte **Sizani Ngubane**, kes on kogu oma elu võidelnud naiste õiguse eest omada maatükki ning praeguseks on selle liikumisega ühinenud üle 50 tuhande naise. Sizani sai NGO CSW/NY 2018. aasta tunnustuse. Ja **Nigeeria**, kus naiste juhitud liikumine lõpetas 2003. aastal Nigeeria kodusõja. Väga paljud lood, mida kuulsime, olid kantud ühest ideest - peamine on tahta midagi ära teha ja sellele siis pühenduda. Ka võimalatud missioonid muutuvad siis võimalikuks. Aegamisi, aga siiski!

Ukraina naised

Kohtusime ukrainlannade grupiga. Hästi soe tunne oli kohe kohtudes. Rääkisime sellest, kuidas neil naised on suutelnud tegema väga suuri protestimarsse, aga sellele järgneb ... mitte midagi. Ja kuidas nad mõtlevad, mida muuta, et realselt protsesse mõjutada. Meie jagasime oma elu muresid ja rõõme.

Jäin ühe naisega rohkem rääkima, kes alustas, öeldes: „Meie, ukrainlased oleme väga tänulikud teile, kolmele Balti riigile, et te ei lase maailmal unustada venelaste poolt Ukraina vastu alustatud sõda, mida ei tunnista ei Venemaa ise ega ümbritsevad riigid.“ Tema ja ta pere põgenes kolm aastat tagasi pommitamise eest Donetskist. Seljas dressid, väike kott käe otsas - nii sai tulnud. Ning kuidas ebaõiglus närib hinge ja elu nullist alustamine 50-aastasena ei ole sugugi kerge. Aga hakkama tuleb saada. „Nobody remembers us, internally displaced people, nobody supports us.“ Ja

mulle meenusid mu vanaema lood küüditamisest...

Ütlesin talle, et me oleme tema jaoks alati olemas. Ning kui olukord on sant nükuini, siis püüame parem naeratada, sest nutmine ei aita.

Sain kutse minna sügisel Odessasse nende konverentsile Eestist rääkima.

Producers Guild America paneelis rääkisid naised sellest, kuidas on elu Hollywoodis peale #MeToo lugusid. Kuidas tegelikult on aeglane muutus olemas. Filmi 'Hidden Figures' produtsent Donna Gigliotti rääkis, kui keeruline oli filmile leida rahastajat, direktorit, näitlejaid.

Kui Taraji P. Johnson oli nõustunud peaosa mängima ning teised naisosatäitjad olid kinnitatud, helistas Gigliotti Kevin Costneri agendile ja soovis arutada mehe osalemist filmis. Agendi küsimuse peale „te ikka teate, kui palju Costner filmi eest tahab?“ vastas ta: „Naisnäitlejad saavad kõik sellise summa. Hr. Costner ei saa neist kõrgemat tasu küsida. Mõne aja pärast helistas agent tagasi ning Costner osales filmis. Ehk kui küsida, siis on tegelikult võimalik soovitud saavutada :)“

Haiti naiste võimestamise organisatsiooni (National Alliance for the Advancement of Haitian Professionals, NAAHP) juht Danielle Daint-Lot rääkis Haitit tabanud maavärinast ning sellele järgnenud humanitaarabi katastroofist:

„Haitilastelt ei küsinud keegi, mida me vajame. Kogu maailmast tuli lakkamatu vool abisaadetisi, tuli palju mittevajalikku ning isegi kahjulikku abi. Riisi ja muid teravilju tuli riiki nii palju, et kohalik põllumajandus suretati sellega välja - keegi ei osta saaduseid, kui samas pakutakse ilma rahata. Ja ometi olime me siin - meilt oleks saanud ju küsida!“

Ja mitmed muud sarnased lood. Lõpetas ta sooviga, et sellest on rahvusvaheline kogukond teinud oma järeldused ning järgnevate

katastroofide puhul kuulatakse ka kohalikke.

<http://development.naahpusa.org/profile/ambassador-danielle-saint-lot/>

Kunstiturul

Vaatasin kohalike kunstnike tehtud ridiküle ja vestlesin nende müüjannaga. Brasiillanna, ametilt ajakirjanik, küsis mu koduriiki. Kuuldes, et olen Eestist, hõikas ta rõõmsalt kanges eesti keeles: „Mina istun!“. Ning rääkis sellest, kuidas ta oma artiklit joogiveest ette valmistades uuris olukorra kohta maailmas üldiselt. Ning sai teada, et puhtaim põhjavesi asub Eestis. Ja nüüd praktiseeris õnnelikult oma paari eestikeelset lauset.

Maria nurgapoest

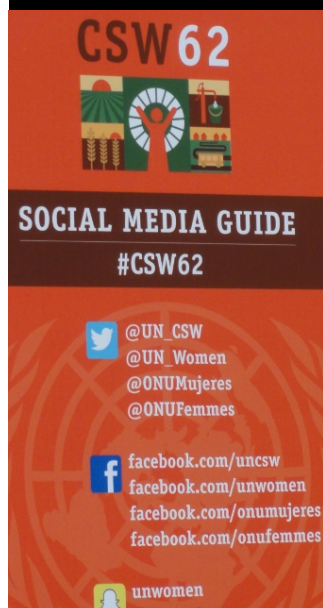
Mu lemmikpoed on väikesed Upper East Side butiigid. Külasthan neid alati, kui olen New Yorgis ja nii ka seekord. Jäime müüjannaga rääkima, kui maksin ja ütlesin, miks praegu linnas olen. Ja et kodus juhin naiste varjupaika. Misperale ta kummardus ette ja ütles: „**I am a survivor!**“. Ja siis rääkis pikalt sellest, kuidas 25 aasta jooksul oli see pood ta pelgupaik ja kuidas tema mees vägivallatses. Ja kuidas politsei, kui ta nad välja kutsus, ütles, et ärge ometi kaevake oma mehe peale. Silmad vahepeal veekalkvel, rääkis, kuidas kolm aastat kestnud kohtuprotsessi järel jäi ta ilma nii ühiselt soetatud varast kui ka oma lapsepõlvkodust, sest kohtunik andis kogu vara mehele. Ja talle jäi ainult tema poeke. Aga samas oli ta rõõmus, et saab elada oma elu nii nagu tahab ning on oma tiiva alla võtnud neli noort naist, kes on samuti vägivallaohvrid ja aitab neid oma kogemuste najal. New Yorki oli Maria tulnud Guatemalast.

Pille Tsopp-Pagan

Ma tean, millest räägid

Kohvinurgas tutvusin 51-aastase naisega Alabamast. Ta ütles, et on mediaator. Rääkisime meie tegemistest ja sellest, et lapsi on raske vägivaldse vanema juurest eraldada, sest kaalutakse laste õiguste ja turvalisuse vahel. Naine ütles, et ta saab aru, miks muretseme, sest tema ravib oma lapsepõlvtraumat aastakümneid! Ei saa sellest valust kuidagi üle.

Anu Laas

“Read my pain! (Kuula minu valu!)” - see oli 19-aastase Victoria Hwangi lihtne, kuid valus sõnum Taiwanist. Oma loo rääkimine aitab vägivaldast väljuda, annab jõudu ja julgust. kogemusi. Victoria on tuge saanud Lootuse Aia nimelisest organisatsioonist, nüüd aitab oma loo rääkimise ja eeskujuga paljusid teisi. Victoriast on saanud noorte inimõiguste tunnustatud kaitsja. Vaja on armastust ja julgust!

Tuneesia valimiseseadus

Amira Yahyaoui on inimõiguste eest seisja, kes praegu, 33-aastaselt on juba üle poole elu olnud aktivist. **Tuneesia** diktaatori võimu all oli see keeruline ja ta pidi riigist põgenema. Nelja-aastase eksilis olemise ajal oli ta „riigita kodanik“ ja naasis kodumaale alles peale Araabia kevade revolutsiooni, kui diktaator kukutati. Praegu peetakse teda maailmas üheks mõjukaimaks araabia naiseks, kes ise nimetab end „inimõiguste ekstremistiks“. Oma võitlust alustas ta interneti- ja sõnavabaduse eest seistes. Küsimusele, kas ja milliseid ähvardusi või solvanguid on ta saanud, vastas: „Kõike, mida suudate ja ei suuda ette kujutada.“

Intervjuu Amiraga (Al Jazeera): <https://www.aljazeera.com/indepth/features/2017/04/qa-amira-yahyaoui-press-freedom-fake-news-170413105215219.html>

Võrdõiguslikkus valimiseseadusesse

Mis oli paneelis minu jaoks erakordselt huvitav, oli Tuneesia uus valimiseseadus. Rääkisin Amiraga ka peale ürituse lõppemist ning küsisin, kuidas selline seadus neil õnnestus läbi suruda. Vastuseks oli: „Väga palju lobbytööd, väga palju meestoetajate leidmist ning paksu nahka kritiseerijate suunal!“. Ja ta kordas üle, et ilma poliitikas mõju omavate meeste toetuseta seda ei saavuta. Uurisin ka, kas seal ei tulnud tagasilööke, mida ka meil ühe esimesena välja tuuakse, et kvootidega tulevad ainult rumalad, targad oleksid ise juba ilma kvootideta kandideerinud. Ta vastas, et jaa - neil oligi see esimesel korral täpselt nii -

kandideerisid olemasolevate poliitikute naised, õed, sõbrannad, kes ei soovinud ega suutnud ise mõelda ning kelle eest otsustasid teised parlamendiliikmed - mehed. Järgmiste valimiste ajal aga kandideerisid väga paljud edukad ja targad naised. Ning saidki parlamenti. Praegu on debatt tuntavalt muutunud ja naiste kaasatus otsustustasandil annab riigi elus tunda.

Vabaühenduste inkubaator

Kohtusime New Yorgi organisatsiooni New Destiny Housing (NDH) tegevjuhi Brenda Tong'iga. NDH pakub perevägivalda eest põgenejatele sõbralike hindadega majutust. See ei ole kerge, eriti viimasel ajal, kus kinnisvaraturg NY-s mõjutab kõiki piirkondi. Aastas saavad neilt abi 15 tuhat naist ja last. Rääkisime statistikast, seadusloomele kaasa aitamisest ja viisidest, kuidas olla ennast säästvad selles uues kurjas keskkonnas.

Kasvavad kinnisvarahinnad olid üheks käimatõukavaks jõuks KOTA projektile (<http://kotaproject.org>), mille üheks eesmärgiks on vabaühenduste inkubaatori omamine ja haldamine New Yorgis. Tulu teenitakse sotsiaalse ettevõtluse kaudu. Selle üheks eestvedajaks on pensionipõlve alustav günekoloog, inimõiguste eest võitleja dr. **Jaana Rehnström**. Nagu nimigi viitab, on Jaana pärit Soomest, KOTA projektis on selle tõttu mitmeid noori vabatahtlikke Soomest. Kui ei saa, siis kuidagi ikka saab!

Pille Tsopp-Pagan

Taiwan näitab eeskuju

Sihtasutus Lootuse Aed asutati 1988. aastal Taiwanis ning see organisatsioon hakkas pakkuma tuge ja teenuseid seksitöötajatele ning lähisuhte vägivalda ohvritele. Lootuse Aia on tänaseks saanud üleaasialise varjupaikade võrgusliku liider ning rahvusvahelise tuntusega organisatsioon. 2019. aastal toimub

Lootuse Aia eestvõttel IV ülemaailmne naiste varjupaikade konverents. Enne 1998. aastat peeti peresisest vägivalda pere siseasjaks, samas olid riiki vapustanud mitmed elukaaslase tapmised ning käivitunud elav arutelu, mis päädis vägivalda tõkestava seaduse vastuvõtmisega. Taiwani vägivalda ennetuse seaduse eesmärk ja reguleerimisala on väga selgesõnaline ning võiks olla eeskujuks samasisulistele seadusandlikele tekstidele teisteski riikides.

https://www.wcwonline.org/pdf/lawcompilation/Taiwan_DOMESTIC%20VIOLENCE%20PREVENTION%20ACT.pdf

Taiwan puudutas sügavalt hinge ka selle tõttu, et laskis tunda Eesti omariikluse privilegieeritust ning mõelda tänutundega möödunud 30 aasta arengule. Taiwani esindajad tutvustasid oma tegemisi väljaspool ÜRO peakorterit, sest ÜRO Taiwanit ei tunnusta. Sisepääsuluba ei antud ka neile Taiwani esindajatele, keda ÜRO allorganisatsioonid olid CSW62 üritustele kutsunud.

Inimõiguste kaitse kunsti kaudu

Indiviid ja kultuur kujundavad ning mõjutavad teineteist ega saa teineteiseta eksisteerida. Kultuuride dialoogis võivad dialoogi osapoolteks olla nii kultuurigrupid kui ka indiviidid. CSW62 üritustel oli palju naisi, kes rääkisid oma lugu läbi kunsti, oli filme, maale, näitemänge. Nadia Manzoor, kes on Pakistani juurtega britt, on rahvusvahelistel lavadel esitanud autobiograafilist etendust Burq Off! Nadia on asutanud produktsioonifirma toetamaks julgete ja silmapaistvate naiste loomingut. Algul oli pakistanlasest isa ehmunud, kuid uhke oma tütre üle. Rohkem: <http://nadiapmanzoor.com/>

Anu Laas

Ülemaailmsed 17 säästva arengu eesmärki (SDGs) kaitsevad naiste huve

CSW62 oli tihedalt seotud ÜRO egiidi all toimuva ülemaailmsete säästva arengu eesmärkide täitmisega (SDG). Selles ÜRO tegevuskavas on sõnastatud 17 arengueesmärki ja 169 alaeesmärki. Ülemaailmse säästva arengu peaeesmärkideks on vaesuse kaotamine, planeedi kaitse, heaolu ja rahu tagamine. Tegevuskava maailma muutev visioon on ambitsioonikas ning 2030. aasta ei ole kaugel. Lubatakse, et kedagi ei jäeta maha.

Tegevuskava eesmärkides kajastub ÜRO liikmesriikide ülimalt ambitsioonikas ja maailma muutev visioon: "Meie nägemuses on maailm koht, kus pole vaesust, nälga, haigusi ja puudust ning kus kõik on õnnelikud. Me näeme maailma, kus pole hirmu ja vägivalda. Maailma,

kus valitseb üldine kirjaoskus, kus kõikidele inimestele on võrdselt ja üldiselt kättesaadavad kõik haridustasemed, tervishoid ja sotsiaalkaitse ning tagatud füüsiline, vaimne ja sotsiaalne heaolu."

5. eesmärgiks (SDG5) on soolise võrdsuslikkuse saavutamine ning naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamine. Sellel omakorda kuus alaeesmärki. Eesmärgiks on diskrimineerimise ning naiste ja tütarlaste vastase vägivalla lõpetamine.

Maailma tasandil teostab järelevalvet kõrgetasemeline poliitiline foorum, kes teeb vastavalt oma volitustele koostööd Peaassamblee, ECOSOCI ja teiste asjaomaste organite ja foorumitega. Eesti aruanne valmis 2016. aastal ja Eesti oli esimese 22 riigi seas, kes arengueesmärkide täitmisest aru andis (Riigikantselei 2016).

Rohkem:

ÜRO (2015), Muudame maailma: säästva arengu tegevuskava 2030. https://riigikantselei.ee/sites/default/files/content-editors/Failid/SA_eeesti/saastva_arengu_tegevuskava_2030_uro_et.pdf

Lepik, E. (2016), ÜRO tegevuskava 2030 ja ülemaailmsed säästva arengu eesmärgid. [https://www.kysk.ee/failid/Upload/files/Saastva%20arengu%20eesmaergid%20Kogemuspaeval\(1\).pdf](https://www.kysk.ee/failid/Upload/files/Saastva%20arengu%20eesmaergid%20Kogemuspaeval(1).pdf)

Riigikantselei (2016), Ülevaade ÜRO tegevuskava 2030 elluviimisest Eestis. https://riigikantselei.ee/sites/default/files/content-editors/Failid/SA_eeesti/2016_06_29_ulevaade_tegevuskava2030_elluviimisest_eeestis_loplik_30.06.2016_kodulehele.pdf

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/news/communications-material/>

Üleskutse osavõtuks ülemaailmsest maanaiste heaolu uuringust

15. märtsil 2018 toimus New Yorgis rahvusvahelise maanaiste elutingimuste ja heaolu uuringu küsitluse avalik käimalükkamine. Uuringut korraldavad Rahvusvaheline Maanaiste Assotsiatsioon (Associated Country Women of the World, ACWW,

konsultatiivstaatusel) organisatsioon ÜRO juures) koostöös Rahvusvahelise Maanaiste Foorumiga (International Forum on Rural Women, IFRW).

Ankeet on täidetav internetis ning praeguseks on valminud inglisi- ja venekeelne küsimustik, peagi saadaval ka eestikeelne ankeet. Kogukonna määratluses võiksime Eestis jääda endiste maakondade taseme määratlusele (Harjumaa jne).

Global Survey of the Living Conditions of Rural Women
www.ifrw.org.uk

Venekeelne ankeet <https://www.research.net/r/ruralwomenforum?lang=ru>

Anu Laas

SUMMARIES

Page 1: Editorial is by Ms. Rena Tasuja (Estonia), Vice-Chair of CSW62. The 62nd session of the United Nations Commission on the Status of Women (CSW62), the UN's largest gathering on gender equality, took place at the UN Headquarters in New York from 12 – 23 March 2018. The focus was on the theme, "Challenges and opportunities in achieving gender equality and the empowerment of rural women and girls".

The partnership between civil society and the UN is crucially important. In recent years, the voices of women have become more heard. The fact that women's rights are now discussed at high-level global events, such as the CSW62 shows how much this topic matters. Hopefully this special edition of the newsletter will shed some light to the work that the UN does in the realm of gender equality and inspires us all!

More: <http://www.unwomen.org/en/csw/csw62-2018>

Page 2: CSW has looked for an effective multi-stakeholder collaboration and coordination among governmental authorities and rural women's organizations, cooperatives and enterprises. The outcome of the discussion is in the form of a summary by the Chair of the Commission, prepared in consultation with the regional groups, through the members of the Bureau.

Agreed conclusions: <http://www.unwomen.org/-/media/attachments/sections/csw/62/outcome/csw62-agreed-conclusions-advanced-undated-version-en.pdf?la=en&vs=3837>

Page 3: The representatives of WSIC made the most out of the opportunity to participate in the CSW62. The days spent in New York were filled with inspiring meetings. Brave women from Ukraine; civil society activists from Haiti; women of Hollywood; Maria from the cornershop - we all have something to learn from every single one of them. And if there is one thing that all the stories we heard have in common it is that: "Where there is a will, there is a way."

Page 4: Amira Yahyaoui has introduced gender parity election law of **Tunisia**. The law, adopted in 2016, is unique worldwide and it is expected to make a huge difference. Parity means that the parties have to nominate an equal number of men and women on the election lists. It has no direct quota for how many seats women will get, in contrast to a number of other countries, which have used quotas to safeguard women's representation.

Taiwan was the first Asian country, where the Domestic Violence Prevention Act was passed. Local women's groups provide services, are active in advocacy. They collaborate to speak for abused women and children, while monitoring government policies and the implementation of laws that promote justice for the victims of domestic violence and broaden welfare services.

Art has important role to play in cultural dialogue. It is important that individuals don't approach others based only on cultural stereotypes, but form a deeper and more complex understanding of other cultures. Nadia Manzoor is an outstanding artist and change agent.

Page 5: Sustainable Development Goals (SDGs) and SDG5 - gender equality

In 2015, countries adopted the 2030 Agenda for Sustainable Development that includes 17 Sustainable Development Goals (SDGs) to transform our world. Building on the principle of "leaving no one behind", the new Agenda emphasizes a holistic approach to achieving sustainable development for all.

Estonia has reported on SDGs in 2016: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/10647estonia.pdf>

Call to participate in the Global Survey of the Living Conditions of Rural Women, initiated by ACWW and IFRW. Questionnaire: www.ifrw.org.uk

Summaries by **Elina Libek**

MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskus
IBAN: EE912200221019998649
Swedbank, swift/bic HABAE2X
NPO Women's Support and
Information Centre (WSIC)

UUDISKIRJA TOIMETUS

Pille Tsopp-Pagan
NTTK juhataja

Elina Libek
projektijuht, politoloog

Anu Laas
soolise võrdõiguslikkuse ekspert

Mari Puniste

Halliki Voolma

Kaastööd saata:
anulaasile@gmail.com

Kontakt
e-mail: info@naistetugi.ee

NTTK 3/2017

© **Autorid**

Selle uudislehe väljaandmist on
toetanud KÜSK

SISEMINISTEERIUM

KÜSK Kodanikuühiskonna
Sihtkapital

KODANIKUÜHISKONNA TOETUSEKS

